

Fridtjof Nansen.

ki se zaradi nepripravne hrane silno rad pritakne popotnikom mrzlih pokrajin, ni zbolel nikdo. Čas nam je potekal prijetno. Vsak mojih tovarišev je storil natančno svojo dolžnost — in to z veseljem —: ne vem, da bi mogel dobiti boljših spremljevalcev za tako potovanje.

Na ladiji smo imeli mlin na veter; ta nam je gonil stroj, ki je delal elektriko; nabrali smo jo v akumulatorjih ter razsvetljevali ž njo notranje prostore na Frami.

Kakor sem pričakoval, pluli smo proti severo-zahodu najhitreje po zimi in pomladi, po letu pa so nam nasproti pihajoči severni vetrovi zadržavali ladijo v njenem teku.

Dné 18. rožnika l. 1894. smo dospeli do 81. stopinje in 52 minut severne širine. Od tod pa nam je ledovje speháló ladijo zopet nekaj proti jugu. In šele dné 21. vinotoka smo prišli zopet više proti tečaju do 82. stopinje sev. širine. Na sveti večer smo stali ob 83 stopinji, nekaj dnij pozneje ob 83 stopinji 24'. — Tako blizu tečaja doslej ni stopila nobena noga človeška!¹⁾

Začetkom prosinca l. 1895. je tičala Fram zamrznjena v pet sežnjev debelem ledu. In nad debele ledene stene se je nakopalo še toliko ledenih grud, da smo se bali, sedaj in sedaj bo ledovje, pritiskajoče od vseh strani, ladijo zasulo ali zmelo in potopilo. V taki nevarnosti smo iznosili iz ladije najpotrebnejše stvari in orodje, posebno pa hrano. Vse to smo nakopčili zunaj ladije na varni ledeni ploči, nekaj pa tudi zložili v čolne, ki smo jih že na led potegnili, predno nam je ladija tako globoko zamrznila. To je trpela ladija pod strašanskim stiskanjem, da so kar škripale in stokale stene! A k naši sreči je bila ladija zgrajena tako umetno

¹⁾ Kurdej (škorbut) je bolezen, ki nastane najrajši na morju in se kaže v ustih na oteklem in gnijočem mesu okoli zob.

²⁾ Pač Lockwood l. 1882, ki je tudi prišel do 83° 24'.

jednakih pojavih sodijo meteorologi, da mraz ni na severnem tečaju najhujši, ampak v Verhojansk u.

„Med vso potjo“, tako sporoča Nansen dalje, „je bilo vse moštvo na ladiji izvrstno zdravo. Tudi na kurdeju¹⁾,

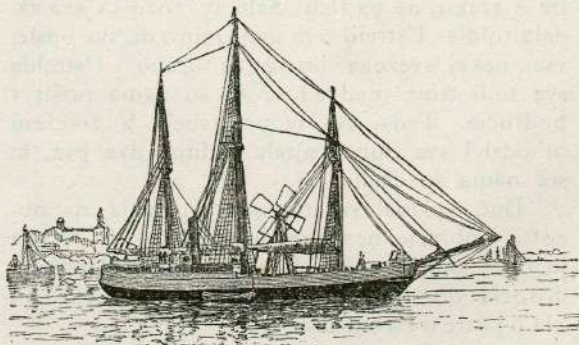
in močno, da jo najsilovitejše stiskanje ni moglo zdrobiti, pač pa jo je odkrhnilo od ledenih sten, na katere je bila primrznjena, ter jo počasi vzdignilo kvišku iz ledenega oklepa. In glejte, čisto nepoškodovana je stala sedaj vrh ledú! Ta izkušnja me je prepričala, da ledovje ne more nikdar pokvariti in uničiti moje ladije. — Odsihmal je pomnilo nevarno stiskanje, in ledovje nas je tiralo z ladijo hitreje nego poprej proti severu.

Ko sem pozneje po tiru spoznaval, da naša Fram, ki je dospela daleč nad severno stran Franc-Jožefove dežele, ne bo mogla bolj približati se severnemu tečaju, sklenil sem zapustiti ladijo. Johansen je bil pri volji iti z menoj. Boljšega tovariša bi ne bil mogel dobiti, ako bi bil po svojem volil med moštvom. Vodstvo ekspedicije na Frami pa sem izročil kapitanu Sverdrupu. Toliko zaupanja imam v Sverdrupovo voditeljsko sposobnost in v njegovo zmožnost in čvrstost v premagovanju vsakaterih ovir in težav, da me ni strah, da bi ne rešil vsega moštva tudi v tistem najnevarnejšem naključju, ko bi se imela pogubiti ladija Fram.

Dné 3. sušca l. 1895. smo dospeli še na ladiji do 84° 4' severne širine. Z Johansonom pa sva dné 14. sušca zapustila ladijo Fram kakih pet zemljepisnih minut nižje pod vshodno dolžino 102° 27' štetih od zvezdarnice v Greenwichu.

Moj in Johansenov namen je bil preiskovati okolico dalje tje gori proti severu, približati se kolikor le možno severnemu tečaju, potem pa vrniti se čez Franc-Jožefovo deželo k Spitzbergiji, kjer sva se trdno zanašala, da dobiva kako ladijo, katera naju prepelje domov.

S seboj sva vodila 28 psov in tri sani. Zase sva bila preskrbljena s hrano za sto dnij, za pse pa le za trideset dnij. Led se je gibal počasi. Dné 22. sušca sva dospela do severne širine 85° 10' in dné 29. do 85° 30'. Ko bi se ledovje pod nogami ne bilo gibalo proti

Ladija Fram.